

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Pensio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

usurarium absque necessitate deponat. Vide V. *Depositum*, n. 5.

17 **M**agistratus etiam permitteat concubinas ad vitandum maius malum, non peccant. **A**n etiam permitiendo comedias. Vide V. *Comœdia*, n. 3.

P E C U N I A

Pecunia in causa an, & quomodo restituenda.
Pecunia abscondita, & inventa, quæ propriè non sit thesaurus vero Domino, vel eius hæredibus, si compareant restituenda est: si verò non compareant, super hac fieri debet restitutio, sicut & super aliis bonis incertis. *Rebellus part. 1. l. 1. q. 15. sect. 2. Diana par. 9. tr. 3. ref. 16.*

Potest restitueri post sufficientem inquisitionem.
 2 Pecunia inventa, cuius dominus ignoratur, erogari debet in pauperes, pro fide vltis. Ita Leslius, Molina, Valentia. Sed ego satis probabiliter assero inventa, post sufficientem inquisitionem, posse retineri ab inventore, etiam si dives sit. *part. 9. tractat. 5. resol. 16. vers. Et quidem.*

P E N S I O

Pensionis causa iusta quæ sint?
Pensio temporalis imponi potest ob servitium aliquod Ecclesiæ præstandum ab ipso pensionario, in cuius stipendium illa portio fructuum à beneficio seiungitur. Vel iam præstitum ab ipso vel eius consanguineis. Spiritualis, vel ob causam lucratiivam: quæ sit pia & honesta, ut quia pensionarius studiis vacat, hospitalitatem exercet & similia; vel ob onerosam, cum pensio sub onere conceditur resignanti, vel permuanti cum minori, vel cedenti liti & pensioni. Absque autem causa iusta, adhuc eius obtentionem licitam esse in conscientia tenent Canonistæ. Negant Theologi & probabilius. Sed prior opinio non est improbabilis. *p. 10. tr. 14. ref. 70.* Pensio tamen nulla vendi potest, in consilio Summo Pontifice *p. 10. tr. 16. re. 24. §. Sed quid.*

3 Bonac. de horis Canonicis *disput. 1. Quis de cedente pensioni?*
quest. 1. par. 4. num. 11. existimat, & merito eum, qui cessit pensioni quoad aliquam partem, non remanere exemptum ab obligatione recitandi officium Beate Virginis. Secus si liberaliter cessit pensioni intotum. Idem dicendum videtur de pensionario, qui consentit pensionem redimi accepta nonnullorum quinque, aut trium, annorum anticipata solutione: militat enim eadem ratio.

4 Pensio aliquando reservatur in capite, seu vita vnus, sed ad eummodum, & utilitatem alterius: nam propter leges Hispanicas beneficia, & pensiones illius regni non possunt conferri, nisi naturalibus, idè indicium est, ut pensio imponatur in capite alicuius Hispaniæ, penes quem verè resideat ius pensionis: sed tota utilitas pertineat ad aliquem Italem, cui Papa specialiter intendit eam gratiam facere, & quæ de causa constituarur tanquam procuratoris revocabilis ad illam exigendam: & quoniam hic uterque suo modo est pensionarius, idèst, Hispanus ratione iuris, & Italus ratione commodi; & pensio completa accepta non subsistit nisi in utroque simul, hinc est, quod tam spiret per mortem vnus, quàm alterius, ut pluribus totæ decisionibus videri potest apud Garciam de beneficiis *parte 1. capite 5. numero 162.* in hoc igitur casu recitare officium B. V. pertinet ad illum, in cuius commodum assignata est pensio. Sic Bonac. Trullench; & Baldell. Non desunt aliqui existimantes oppositum. Propterea observantur, quod huiusmodi pensiones constituantur in persona, in vita Clericali constituta, aliunde obligata ad divinum officium recitandum. Ita Filiucius *tomo 3. tractat. 51. capite 9. quasi. 13. numero 19.* qui citat Garciam, & Suarez. *part. 10. tractat. 16. resolutio 95.*

4 Pensionis redemptio maxime si collatio eius simul sit spiritualis & temporalis, irritanda est, si absq; auctoritate Patris fiat. *Garcias de beneficiis part. 1. cap. 5. & sic.*

Pensio non nunquam reservatur in capite, seu vita vnus.

apud Garciam de beneficiis parte 1. capite 5. numero 162.

& sic habet praxis Curie: contrarium tamen tenent Leslaus. 2. de iust. c. 35. nu. 124. dub. 21. Suarez, Valentia cum aliis; quia per redemptionem nihil acquiritur, nisi de obligatio solvendi quotannis, quod non est aliquid spirituale. Suadenda nihilominus prima sententia, p. 21. r. 5. ref. 5. quamvis ultima sit probabilis. *Ibid.*

PENSIONARIUS.

Pensionarii obligatio. Pensionarius tenetur sub mortali recitare officium parvum B. Virginis. par. 10. tr. 16. ref. 94. Et quando reservatur in commodum vnius, sed ad vitam alterius, non hic, sed ille, tenetur ad officium. p. 10. tr. 26. ref. 95. q. 2. Dummodo valor pensionis sit notabilis qualis requiritur in beneficio ad officium divinum. *Ib. q. 4.* Et omittens officium tenetur ad restitutionem saltem tertie partis. *Ib. q. 5.* Excusabitur autem ab officio parvo, si titulo beneficii recitet magnū. *Ibid. 5. Sed si quis.*

PERCVSSIO.

Percussio levis Clerici quid? Percussio levis Clerici erit, quæ respectu percussorum mortificationum, nec est enormis, nec mediocris, & quæ non continet gravem iniuriam, licet levis sit physice. Gravis percussio Clerici censetur illa, quæ non est levis, neque enormis, de qua iudicabit Episcopus, vel Abbas, quibus conceditur in certis casibus absolutio. Enormis percussio Clerici illa dicitur, quæ perveit ad occisionem, mutilationem membri, effossionem oculi, aut si Clericus fiat inutilis ad manus suam, aut si vulnus notabile inferatur, quod eget remedio Chirurgiæ, aut aliorum medicinalium, ut sanetur. Item si laicus officialis auctoritative percutiat Clericum. Aut si quis iniiciat manum in Episcopum, Abbatem vel etiam in Priorem, qui est caput Monasterii, vel est in eius loco. Item

ratione loci, nempe si vulnereetur Clericus in oculo, vel in facie. Item ratione scandali. Item erit enormis ratio irreverentiæ, nempe si in conspectu Prælati, aut iudicis percutiatur Clericus. Similiter si quis percutiatur in Ecclesia, Cæmeterio, dormitorio, vel in platea. Et eodem modo ex facti notorietate, præsertim si percutiatur Clericus in magno aliquo concursu, puta in foro, in magna festivitate, aut auidinis, vel mercatu celebri. Vide Molinam tractat. 3. disp. 37. Palaum tom. 6. disp. 2. punct. 21. §. 4. num. 2. & alios penes ipsos. par. 9. tract. 4. ref. 45.

4 In dubio, an percussio Clerici sit gravis vel levis, iudicanda est gravis. *Quid in dubio, an gravis, Ita Molina disp. 57. num. 3. Saycus de con- gravis, sur. lib. 3. cap. 28 numero 8. Suarez disput. aut levis? 22. sect. 1. numero 88. & alii ne scilicet detur occasio lædendi statum Ecclesiasticum; sicque deciditur in Extravag. Ioann. XXII. Sed his non obstantibus, contrarium tenet Bordonus in Consil. Regul. tom. 1. resolut. 38 numero 45. Quia in dicta Extravag. Prædictis non continetur, ait, præceptum, sed consilium. Verum quia affirmativam sententiam tenent communiter Doctores, non audeo ab illis discedere. par. 9. tr. 4. ref. 46.*

3 Percussio Clerici Superioris, præter malitiam contra Religionem, continet etiam malitiam impietatis. Sic Oviedo in 1. 2. D. Thom. tractat. 6. contra 5. punct. 3. §. 5. numero 47. & 48. Quia superiores religiosi non solum sunt Patres spirituales, sed etiam sunt loco Patrum carnalium in rebus temporalibus. par. 9. tractat. 4. ref. 28.

PEREGRINUS.

Peregrinus non tenetur ad leges loci, in quo non in- dicitur, nisi in Angles in 4. quæst. 4. ante dub. 1. diff. 2. tendit man- nere vira- peruum se mesire. Peregrinus secundum Pontium lib. 1. cap. 7. §. 1. num. 6. tenetur legibus, & consuetudinibus loci, in quo reperitur, absque distinctione secundum Angles in 4. quæst. 4. ante dub. 1. diff. 2. tendit manere vira- peruum se mesire.